Szerkesztőség és kiadóhivatal
Salgótarján, Múzeum-utca [illegible]
Hirdetési szabály szerint
Felelős szerkesztő: [illegible]ánszky János — Kiadó: A Munka r. t.

A MUNKA

TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI HETILAP
Laptulajdonos: „A Munka" lapvállalat

Megjelenik szombaton
Negyedévre 2 Pengő
Postacsekk: 28.744 szám.
Apróhirdetések: szavankint 8 fillér, a legkisebb hirdetés 1 Pengő.
Lapvezér: Köntzey Ferenc

XII. évfolyam. 3. szám. — Ára 20 fillér — Salgótarján, 1934. január hó 13

MEGÁLLTUNK A LEJTŐN!

Az évforduló minden ember szemében keresztutnak számit, ahol fel kell vetnie a kérdést: hová? merre? S hogy erre a kérdésre megfelelhessen, szinte kénytelen a közelmult sáfárkodásáról mérleget készíteni, hogy megtudja: vajjon folytathatja-e eddigi módszereit, avagy az önmaga érdekében változtatnia kell-e rajta? Ha ez a magánember törvényszerü kötelessége önmagával szemben, mennyire inkább kötelessége az összességnek, hogy a nemzet szempontjából vizsgálja meg a multat s ennek a szempontjából nézzen a mérleg két serpenyőjére, vizsgálva, egyensulyban van-e a „tartozik" a „követellel" s vajjon folytathatja-e azt a politikát, azt a gazdálkodást, amit eddig folytatott? Különösen érdekes ennek a kérdésnek a felvetése most, amikor nemcsak az évfordulót, hanem egyben a Gömbös-kormány ötnegyedéves gazdálkodásáról, gazdasági rendszeréről, és diplomáciai tényekedéseiről is elkészithetjük a mérleget.

Bátran s a jövőre nézve is bizakodó reménységgel készithetjük el ezt a mérleget. Mégpedig nem szavakból és nem émelygős dicséretekből. Hiszen ezek még a teljes valóság esetén sem oly vonzóak, mint a rideg tények őszinte feltárása, amelyek adatszerüleg hatnak s a maguk számszerüségük mellett minden magyarázatot feleslegessé tesznek.

Elég, ha pár szóval idézzük azokat az adatokat, amelyek süritett kivonatként hatnak s olyan tényeket sorolnak fel, amelyek köztudatban vannak s igy igazságukat még a leglanatikusabb tagadás sem vonhatja kétségbe.

Ime!

Teljes joggal állitható, hogy a romló világgazdasági viszonyok mellett nálunk, Magyarországon, a pénzügyi és gazdasági helyzet számos vonatkozásban bizonyos megerősödést, vagy legalább is megállást mutat a lejtőn való további lecsuszásban. Sok vonatkozásban bizonyos javulás tapasztalható. A gazdasági konszolidálódás e tünetcsoportjai a következők: az állami háztartás kiegyensulyozása, a pengőérték állandósitása, a munkanélküliség valamelyes csökkenése, a kivitel növekedése és a kereskedelmi mérleg javulása, a kötött devizagazdálkodás fokozatos enyhülése, idegenforgalmunk élénkülése, a mezőgazdasági termelés gyorsütemü fejlődése a piacképesség szempontjából, egyes iparágak élénkebb foglalkoztatása, külföldi gépipari rendelések, a betétkiáramlás megszüntetése, s mindezek hatásaképpen gazdasági és pénzügyi helyzetünk kedvező külföldi megitélése.

Mindez csendes, lassu és öntudatos munkának az eredménye. Lassu és hálátlan munkát jelent ez, amelynek zaja, külső hatása nem igen jelentkezik azonnal s amelyre a rosszirányu kritika könnyen odavetheti a kérdést:

— Hát a kormány mit csinál?

A fentiekben azt hisszük megadtuk a kérdésre a választ.

Ennek a munkának összetartó eredményei már konkrét számokban is jelentkeznek. Még pedig a magyar mezőgazdaság javára, ahol csak a kamatteher a két év előtti 225 millióról 9 millió pengőre csökkent s ahol éppen a legkisebb vagyon segitségére siet a kormány, amikor a tiz holdon aluli birtokok adósságtőkéjét az állam segitségével 50 millió pengővel apasztja.

Mindezek tények és számok, amelyek önmaguk mellett és helyett beszélnek. S hogy a kormány mindezt a munkát csendben, lárma nélkül végzi, teszi ezt abban a tudatban, hogy dolgoznia a nemzetért hivatásbeli szent kötelessége, melyért még elismerésre, vagy hálára sem számit. Ez az érzés vezethette a kormányelnököt, amikor még az ujévi szokásos politikai köszöntést is elkerülte. Mintha értetni akarná, hogy a munka hetével valóban az állandó, kitartó, szorgalmas munka korszakába akarja vezetni a magyarságot, hogy az alkotómunka áldásai szebb és boldogabb jövő lehetőségeit nyissák meg számára.

Bányászsírok.

Alig hogy elmult a rémület, amelyet lelkünkben a franciaországi iszonyatos vasuti katasztrófa támasztott s máris ujabb, rettenetes szerencsétlenségről adnak hirt a rádió s a napilapok hasábos hiradásai. Csehország egyik bányavárosában temetett lángsirba a bányarobbanás 138, a tárnák mélyén dolgozó bányamunkást.

Ellenségünkről, minket megrabló, testvéreinket rabságban tartó ország bajáról van szó. De az áldozatok emberek és bányászok. Bányászok, akiknek iszonytató sorsa mellett mi nem haladhatunk el a részvét és együttérzés szava nélkül. Mi akik bányászvárosban élünk és akiknek ezer és ezer testvére néz nap-nap után ugyanezen sors elé.

Minden részvétünk és együttérzésünk az áldozatoké és árváiké. A munka és sorsközösség nyujtatja velünk északfelé a kezet, amellyel látatlanul megszoritjuk a könnyet törlő kezeket.

De emellett a lánggal izzó tengersir mellett nemcsak az emberi részvét késztet egy percre megállani. A rámutatás is kötelességünk arra a bányászmunkára, amely ime ilyen kiszámithatatlan kinnak és elmulásnak annyiszor az okozója.

Minden foglalkozás büszke a maga nehézségeire és öntudattal hivatkozik sok szakma az életveszély lehetőségeire. Egy sincs azonban, amely a váratlan veszélyek olyan légiójával volna környezve, mint éppen a bányászmunka és annak is a legsulyosabb faja a szénbányászat. Gáz, viz, homok, bányalég és Isten tudja még hány és hány ellenség leselkedik, hogy a sokszor derékig vizben, térdelve, vagy fekve dolgozó, hol veritékben fürdő, hol jeges árban vacogó bányászt elragadja munkájától és családjától. Nem hiába térdelnek a tárnábaszállás előtt a Madonna képe elé a bánya bejárat előtt a munkás százak; fohászukban nemcsak égi védelmet kérnek a sokszor elhárithatatlan bajok ellen, hanem el is bucsuznak a földfeletti világtól, ahová talán sohasem térnek vissza.

Egészség, élet, feleség, gyermek, mindennap ujra és ujra kockára téve, mindennap felajánlva az áldozatok oltárára! És mindez miért? A napi száraz kenyérért. A puszta megélhetésért, az élet továbbvonszolásáért. A halál torkából naponta megmenekült bányászt nem fogadja fényes fenti élet, gondtalanság, jól táplálkozás, inkább a mindennapi élet sulyos gondja, a család panasza. Az apáról fiura maradt bányászbecsület, ragaszkodás a hivatáshoz azonban nem engedi eltántoritani az élet apró bajaival küzdő bányászt, hogy ujra és ujra le ne szálljon a tárnák mélységeibe, amely annyiszor bizonyult már tömegsirnak.

Ezelőtt a lelki nagyság, önfeláldozási készség előtt fejet kell hajtanunk. Az arra illetékes tényezők nem térhetnek ki a bányamunkásság kenyérgondjain való segités elől. Nem hagyhatják a nemzetnek ezt az értékes rétegét, — amely az utóbbi években annyiszor bizonyságot tett hazafias gondolkozásáról, politikai iskolázottságáról, — nyomorban sinylődni.

Mi pedig akiknek a napi életfolyás figyelése adatott feladatul, a duxi bányászsirok mellett állva tisztelegve nézzük a salgótarjáni bányásztestvéreink, a külföldiek mellett semmiben el nem maradó, önfeláldozó és a haláltól is vissza nem riadó munkakészségére, sokszor bebizonyitott bányászlelkületére. *Sz. I.*

„A MUNKA" TÁRCÁJA.

Az uj „primás".

Irta: MECSEKI KÁROLY

A „triumvirátus" három tagja: a kis város polgármestere, a gimnázium filozófiatanára és egy jónevü vendéglő tulajdonosa, jóban, rosszban összetartott. Együtt jártak iskolába s amikor onnét kikerültek az életbe s szétszórta őket a sors, kit erre, kit arra a pályára, továbbra is megmaradt annak, amik kezdettől fogva voltak: melegszivü jóbarátoknak.

... A nap éppen lebukni készült a Jánoshegyi kilátó mögött, amikor a kis város parkjában összetalálkozott a polgármester a tanárral.

— Hová, hová, Ferkó? — igy a polgármester.

— Céltalanol bolyongok a természetben, Bandikám. — felelte a tanár.

— Kifáradtam a munkában, szeretnék egyszer egy igazán gondtalan estét eltölteni valahol... Akárhová megyek, mindenütt a világ szeme előtt vagyok.

— Ez a népszerüség átka! filozofált, hivatásához hiven Bandi — Ezen könnyen lehetne segiteni.

— Hallgatom bölcsességtől csepegő szavaidat! enyelgett a polgármester, felcsillanó szemmel.

— Tudok egy nagyszerü kis csárdát, távol a világ zajától, ahol pompás bort mérnek.

— Merrefelé?

— A gyáli pusztán.

— Adnak ott enni is?

— Nem igen, de elvisszük Jóskát, a csárdást, ő majd csinál olyan vacsorát, hogy megnyaljuk utána mind a tiz ujjunkat!

— Nagyszerü! — csapott bele Bandi a polgármester, Ferkó tenyerébe. Félórával később három jóbarátot vitt az autó, alaposan megrakott kosarakkal sulyosbitva.

A gyálipusztai csárda régen látott olyan jókedvü, vidám társaságot együtt, mint a három jóbarát. A vendéglős azt se tudta, hová tegye őket, még a csillagokat is lehozta volna nekik. Örök rejtély maradt, hogyan terjedt el a vendégjárás hire, de az biztos, hogy nem sokkal később előkerült az öreg dádé, a legkisebb rajkójával együtt. Hozták ám a szárazfát és már messziről „stimmeltek".

A vendéglős rászólt:

— Korán lesz még, dádé! A nagyságos urak előbb enni akarnak, aztán majd szólnak, ha nóta kell nekik!

— Segitek égy kicsit áddig gázdurám! Jóska, a csárdás kirakta a kosarakat.

— Az ennivalót majd én elkészitem, itt, a szabadban. Nem kell más, csak tüzelő.

— Ugorj dádé, hozz fát és rőzsét! De előbb vidd az asztalhoz a poharakat! A polgármester ur szomjas!

A dádé megfogta a poharakat, a rajkó a boros flaskót és sürü hajlongásokkal odaállitották Jóska, a csárdás elé. Őt nézték polgármesternek, mert termetre ő volt köztük a legnagyobb és legimponálóbb.

Jóska jókedvüen nevetett.

— Hát ugy is kellene, hogy én legyek a polgármester, hiszen én gondoskodom rólatok!

Hamarosan vigan pattogott a szabad tüz. A sülő hus szaga elterjedt a levegőben és ingerelte az éhes társaság inyét. Dádé közelebb huzódott a tüzhöz. Felemelt orral szaglászott.

— Ézs lés ám a jó pecsenye!... A multkor is járt itt Pésttől égy nágyon finum társaság. A Márk nágyságos ur sitett hust, ázs is nágyon finum vot, dé énnék á pécsényének sokkál jobb ságá ván... Ézs biztosán jobb lés, mint ázs vőt...

Mialatt imigyen beszélgett a polgármesternek vélt csárdásnak, olyan sóvárgó szemmel nézett az illatos pecsenyére, hogy majd kicsordult a nyála. Jóska megvigasztalta:

— Ne félj, öreg more, rád is gondoltunk! Jut neked is belőle, meg a rajkódnok is. De tudsz-e szép nótákat?

— Én, még a rájkóm mindén nótát élmuzsikálunk, ámit á náccságos polgármészter ur páráncsol... Muzsikáljunk már válámit?

— Csak rajta, ha kedved tartja!

Nem kérette magát kétszer. Az öreg sánta cigány, ahhoz képest, hogy nem volt semmilyen zenei iskolázottsága, elég érzéssel huzta a vendégek fülébe. A jó vacsora, a jó bor és a jó muzsika nagyszerü hangulatot teremtett. A sánta Pista különös ambicióval huzta a csárdásokat Jóskának, mintha kiváltképen neki akarta volna meghálálni a jó falatokat.

— Náccságos polgármészter ur, ézst a nótát hállgássá még: „Szép a rúzsám, nincs hibájá..." Ézst biztosán ném hállottá meg!

A társaság felkacagott.

— Azt hiszed, hogy nem ismerjük? Pesten minden suszterinas fujja már! Ha uj nótát akarsz hallani, hallgasd meg Jóska barátunkat! Majd ő fog neked muzsikálni!... Vedd csak el töle a hegedüt! — kérte a polgármester Jóskát.

Jóska gyanus szemmel nézte a barna szerszámot. Mi türés, tagadás, csak ugy ragadt a piszoktól.

— Már én ezt a fát a kezembe nem veszem! — tiltakozott Jóska. A vendéglős kiszólt a házból:

— Van itt a fiamnak egy prima hegedüje, tessék azzal megpróbálni!

Már hozta is. Jóska müértő szemmel vizsgálgatta, megpeccentette a huro-

Uj üzlet! Uj árak!

Szép és kellemes lesz otthona, ha

BUTORÁT

dusan felszerelt butoráruházamban vásárolja.

LŐWY GYULA butoráruház

Salgótarján, Fő-utca. R. k. templom mellett.

Tejszövetkezet Salgótarjánban.

Salgótarján és környékének tejtermelő gazdái szövetkezetbe való tömörülésének gondolata nem uj keletü. Már évekkel ezelőtt ismételten történtek ezirányu kisérletek, azonban mindeddig sikertelenül.

Ezuttal, hónapok óta folyó előkészületek után a szövetkezet végre Salgótarján és Vidéke Tejszövetkezet cim alatt megalakult és minden kilátás megvan arra, hogy müködését hamarosan meg is kezdheti.

A tejtermelő gazdákat elsősorban az a körülmény inditotta a szövetkezet megalakitására, hogy az időnként felszaporodó tejmennyiségnek az a feleslege, amelyet a salgótarjáni piacon már nem lehetett elhelyezni, értékesitetlenül maradt. A szövetkezetben való tömörülés utján azonban módot nyernek arra, hogy a fölös tejet az egyes termelőktől összegyüjtve, azt Budapesten értékesithessék.

A tejnek Budapesten való értékesitése ezidőszerint korlátozva van és engedélyhez van kötve. Ujabb engedélyek adásánál pedig elsősorban szövetkezetek jönnek tekintetbe.

A salgótarjáni tejszövetkezet is abban a biztos reményben alakult, hogy Budapestre való szállitásra napi 1500—2000 literig engedélyt nyer (törzskeret), amely tejmennyiséget, sőt mint ipari tejet ezen mennyiségen felül is, az Országos Magyar Tejszövetkezeti központ utján értékesitheti és igy a helybeli piacot a fölös tejtől mentesitheti.

Minthogy minden kezelés költséggel jár, a szövetkezet üzemtervének kidolgozásánál az a cél volt irányadó, hogy oly megoldás legyen megvalósitható, amely mellett minden nem okvetlenül szükséges kiadás a lehetőségig elkerültessék és ennek folytán a lehető legkevesebb költség mellett a gazdák a szövetkezetbe való tömörülés előnyeit élvezhessék, azokkal a kedvezményekkel egyetemben, amelyekben a Budapesten való tejértékesitéssel együtt a szövetkezetek részesülhetnek. Tekintettel az elmondottakra, figyelembe véve a helyi viszonyokat, a szövetkezet a következő elgondolások alapján szándékozik müködését megvalósitani.

Minden fölösleges költséget elkerülendő, a szövetkezet csak azt a feles mennyiségü tejet fogja helybeli telepén kezelni, amely azt a budapestre való szállitás miatt okvetlen megkivánja. A helybeli fogyasztás kielégitése tekintetében pedig csak arra fog szoritkozni, hogy a tejtermelést, a tej elosztását szabályozza és közvetitő szervként müködjön a termelő és fogyasztó között.

Ennek megfelelően, a tejtermelő gazdák a helybeli fogyasztásra szánt tejet ezentul is közvetlenül a fogyasztóközönséghez, esetleg a viszontelárusitóhoz fogják szállitani, ahogyan az eddig is történt, csakhogy a szövetkezet irányitása és felügyelete mellett.

Hogy azonban a magasabb városi értékesitésből és a tejszövetkezeti üzemen keresztül értékesitett tej árában mutatkozó különbözetet a szövetkezet kiegyenlithesse, másrészt pedig, hogy a helybeli értékesitést kellőképen ellenőrizhesse és irányithassa, a termelők által közvetlenül a fogyasztóknál (esetleg viszontelárusitóknál) értékesitett tej árát a szövetkezet szedi be. A kétféle értékesitésből, azaz ugy a városi, mint a tejszövetkezeti üzem utján történt értékesitésből befolyt összegből kiszámolt egységes tejárat a termelőknek, a szövetkezet egy összegben fizeti ki.

Hogy az ezen ujszerü eljárásból származható zavarokat és esetleges viszaéléseket el lehessen kerülni, továbbá, hogy a szövetkezet a tejforgalmat ellenőrizhesse, feltétlenül szükséges, hogy minden üzleti ügyet a termelők és fogyasztók között a szövetkezet bonyolitson le. A továbbiakban tehát a fogyasztó nem érintkezhet közvetlenül a termelővel, hanem csupán a szövetkezet utján. Szóval a jövőben ujabb rendeléseket a fogyasztók csakis a szövetkezethez intézhetnek, amely azután rendelkezik, hogy melyik termelő, melyik fogyasztóhoz szállitsa a tejet, amikor is a szövetkezet figyelemmel lesz arra, hogy mely gazdaságnak, a város melyik része fekszik legtermészetesebb hatáskörébe.

Ismételten hangsulyozzuk, hogy ezen eljárásnak a célja a tej árát minden felesleges és elkerülhető költségtől megóvni. Ennek előnyeit egyképen fogják élvezni ugy a fogyasztók, mint a termelők, mert a termelők számára a elérhető legnagyobb haszonkulcsot biztositja anélkül, hogy a fogyasztóra magas kezelési költségeket áthárítani kénytelen lenne.

Nem kell a fogyasztóközönségnek attól a gondolattól visszariadnia, hogy esetleg nem attól a termelőtől kapja a tejet, amelyet ő szemelt ki magának. Hiszen a szövetkezetbe tömörült termelők a szövetkezet szoros ellenőrzése alatt állanak és tartoznak a törvényes követelményeknek megfelelő minőségü tejet forgalomba hozni, amiről a szövetkezet gondoskodni is fog.

Nem szabad viszont ezen eljárástól a termelőknek sem idegenkedniök, mert ha lelkiismeretesen betartják a szövetkezet ügyrendjét és előirásait, a szövetkezetbe tömörült tejtermelők biztositják maguknak az összes tejmennyiségük gond nélkül való elhelyezését és azt, hogy a leszállitott tej ellenértékét pontosan kézhez kapják és nincsenek annak a kellemetlen jelenségnek kitéve, hogy a termelő iparkodik a másiknak vevőközönségét elhóditani, mert hiszen a fennt vázolt eljárásnak szigoru betartása mellett a termelőre teljesen közömbös az, hogy hova szállitja a tejet, mert hiszen amellett, hogy összes tejtermelését akadálytalanul értékesitheti, azért egységes árat kap.

A fogyasztóra nézve már magábavéve az is előny, hogy nem kell a meszszefekvő, nehezen elérhető termelővel érintkeznie, hanem minden kivánságával a helyben lévő szövetkezethez fordulhat.

A szövetkezet, ha müködését a fogyasztóközönség is megértéssel támogatja, oda fog törekedni, hogy a közönség igényeit mennél szélesebb keretek között kielégitse. Amellett, hogy bárki a rendes napi szükségletén felül netalán esetről-esetre felmerülő rendkivüli tejszükségletét bármikor a szövetkezetnél könnyen fedezheti, a szövetkezet azon lesz, hogy a helybeli tejszin (habtejszin, kávétejszin) tejfel, esetleg vaj és turószükségletet is kielégitse. Ha ezen felül egyéb tejtermékek iránt is mutatkozna kereslet, mint pl. pasztőrözött tej, joghurt, csecsemőtej és ezeknek előállitása és forgalombahozatala gazdaságosnak mutatkozik, a szövetkezet bizonnyal nem fog ezek előállitásától idegenkedni.

Kétségtelennek látszik, hogy a szövetkezet müködése Salgótarjánnak tejjel való ellátásába oly rendszerességet és kiegyensulyozottságot fog belehozni, amelynek jótékony hatásával ugy a termelők, mint a fogyasztók meg lesznek elégedve.

Felhivjuk még ugy a tejtermelő gazdáknak, mint a nagyközönségnek is a figyelmét arra a körülményre, hogy a szövetkezet — mivel a Budapesten értékesülő tejnek legalábbis nagyrésze csupán tejszin alakjában kerül szállitásra — tekintélyes mennyiségü soványtejjel fog rendelkezni. A sovány tej tudvalevőleg értékes takarmányt képez nemcsak sertések hizlalására és nevejésére, hanem a legkülönbözőbb állatfajok etetésére is kiválóan alkalmas. Kisérletek igazolják p. o., hogy a soványtejen hizlalt baromfinak sokkal izletesebb a husa, mint bármely más takarmány etetése esetén.

Közleményünk elején már rámutattunk, hogy szövetkezetünk létalapja, sikeres müködésének elengedhetetlen feltétele az, hogy engedélyt nyerjen feleslegs tejkészletének Budapesten való értékesitésére (tözskeret engedélyezése). A földmivelésügyi Miniszter ur Önagyméltóságának igéretét birjuk és minden kilátásunk megvan arra, hogy a törzskeretet a legközelebbi időben engedélyezni fogja. Felhivjuk tehát ezuton is tejtermelő gazdáinkat, akik Salgótarjánban eddig is téjet értékesitettek, hogy akik még nem tagjai a szövetkezetnek, a szövetkezet vezetőségénél (cim a kiadóhivatalban) kapható ürlapokon belépésüket jelentsék be, tagjainkat pedig felkérjük, hogy a tehenenként 1 pengő beiratási dijat a helybeli O.K.H.-nál fizessék be.

Fejfájást megszünteik és meghülésnél gyors javulást eredményeznek az Aspirin tabletták.

De a valódi Aspirin tabletták legyenek a BAYER keresztel

Gyógyszertárban kapható.

kat, behangolta és egy futamot játszott rajta, hogy kipróbálja a hangját. Az öreg dádé szájtátva bámult. Jóska, akinek előtte eddig — hiszen polgármesternek nézte — a legnagyobb tekintélye volt, egyszerre szertefoszlott a nimbusza. Kelletlenül hallgatott a felhivásra:

— Na, gyertek ide füstösök, ti majd kontráztok!

A dádé odasántikált, széket huzott maga alá. Rosszkedvüen dörmögte a bajusza alá:

— A rágyá vérjé ki a pofádát! Ázst hittém, hogy polgárméstér vágy, pédig biztosán Péstén muzsikálsz a kávéházban, mint primás!... A dévlá vérjén még!...

Jóskából kipattant a nagy nevetés. Alig birt magával. Amikor egy kissé lecsillapult, odasugott a dádének:

— Fogd be a szád, itt van duj rupé (két pengő)! Ne szólj egy szót se, ezek azt hiszik, hogy éppen olyan ur vagyok, mint ők, nem pedig roma, mint tik!...

A két pengő, meg a zamatos cigány kiszólások nem tévesztették el a hatásukat. Ugy kisérték a „primás Jóska" nótázását, mintha mindig összetartoztak volna. Az öreg dádé felsóhajtott:

— Héj, há én is igy tudnék hédégilni!... Akkor én is ilyén finum pésti primás léhétnék!...

A társaság nem értette sehogyse Jóska jókedvét s nem hagytak neki békét addig, mig el nem árulta a dádéval közös titkát. Akkor aztán Bandi és Ferkó nagyot nevetett.

— Nincs semmi baj Jóska! — vigasztalta a polgármester — Akkor csusztál volna nagyot, ha tényleg te lettél volna a polgármester... De igy te lettél a mi legkedvesebb primásunk!

Reggelig tartó vig áldomással iktatták be a kis társaság uj „primását", aki szorgalmas nótaszóval felelt meg a váratlan uj hivatásnak.

Hirek és különfélék

Személyi hir. Marnó Tivadar ny. alezredes a balassagyarmati N. M. V. hivatal vezetője a mai napon városunkban tartózkodik hivatalos ügyben.

Bucsuzás. Mindazoktól a kedves ismerősöktől, akiktől személyesen elbucsuznom nem állott módomban, kérem, fogadják ezuton bucsu üdvözletemet.

dr. Szentgyörgyi Zoltán.

Áthelyezés. Dr. Szentgyörgyi Zoltán p. ü. tanácsos, adóhivatali főnököt a a pénzügyminiszter Salgótarjánból Gödöllőre helyezte át, az ottani kir. adóhivatal élére. 8 és ½ évig vezette a salgótarjáni adóhivatalt, a trianoni csonkaország ezernyi gazdasági nehézségei között. A pénzügyi kormányzat az abnormális idők nagy teljesitményeit honorálta eredményes működésében, amikor az ország egyik legnagyobb apparátusának az élére állitotta őt. Ugy hivatali, mint magán érintkezéseiben a szolgálatkész, udvarias szellem hatotta át s a kettős bucsuztatás bizonyitéka annak, hogy meleg sziv dobogott a sokszor ridegnek látszó pénzügyi intézkedések mögött.

Dr. Szentgyörgyi Zoltán pénzügyi tanácsostól városunkból való eltávozása alkalmából e-hó-6-án este az acélgyári tiszti kaszinóban meleg szeretettel vett bucsut itteni baráti köre ünnepélyes bucsuvacsora keretében. Az 50 teritékes feldiszitett asztal körül helyezkedtek el a sagótarjáni társadalom vezető családjai. A hölgyek nevében vitéz Jónás Ödönné mondott néhány szivélyes szóban bucsut a távozónak, majd a baráti kör nevében Gólián Rezső bucsuztatta Dr. Szentgyörgyit meleg és mély baráti érzésektől áthatott beszédben. Könnybe lábadtak a szemek s ezzel őszinte vallomást tett a baráti kör minden egyes tagja arról, hogy a szónok oly hurokat szólaltatott meg, mely visszhangra talált mindenki szivében. Gábor cigány zenéjére tánc, majd kedélyes nótázás következett és a bensőséges bucsuzás a viszontlátás reményében a késő hajnali órákban ért véget.

Dr. Szentgyörgyit baráti köre diszes kivitelü asztali órával lepte meg azért, hogy uj állomás helyén is hirdesse minden perc az elszakithatatlan baráti kapcsolatokat.

Az adóhivatallal szoros nexusban levő hivatalok és adóhivatali tisztviselők f. hó 8-án este bucsuztatták a távozó tanácsost a R. K. Olv. Körben. Megjelentek a vacsorával egybekötött bucsuztatón dr. Förster Kálmán polgármester, Veres Zoltán jár. főszolgabiró, Zelenka Ottó járásbirósági elnök, tisztviselőikkel, továbbá a jegyzői kar. Elsőnek Doman Dávid államp. tanácsos bucsuzott a hivatal nevében, majd Olay Gyula vár. tanácsnok a polgármester megbizásából a városháza és a közönség nevében, végül Petauer Imre a jegyzői kar nevében, mire dr. Szentgyörgyi tanácsos válaszolt. Megköszönte a megtisztelő és elismerő szavakat, nehéz szivvel bucsuzik e várostól, ahol a gazdasági nehézségek között is melegszivü barátokra, hűséges magyar ádózóközönségre talált s Isten áldását kérte e város és vidék hivatalos és nem hivatalos polgárságára s mint nógrádi, mindig szeretettel fog e megyéhez ragaszkodni.

A bucsuztatások megható percei mélyebb lelki hurokat penditenek meg és sok-sok olyan kérdésre adnak feleletet, amik a nehéz hivatali életben rideg kéregként meredtek a kivül állók elé.

Dr. Szentgyörgyi tanácsost, f. hó 4-én a bgyarmati pénzügyigazgatósági tisztikar élén dr. Kovách Béla pénzügyigazgató bucsuztatta, amikor elhagyja a vármegye területét.

Kinevezés. Fischer Ferenc zagyvapálfalvai bányaigazgatót a kormányzó bányaügyi tanácsossá léptette elő. Ezen kitüntetés városszerte nagy örömet keltett, mert Fischer Ferenc ugy hivatali, mint társadalmi téren értékes teljesitményt produkált. Mint a zagyvapálfalvai templomépitési mozgalom legnagyobb támogatója, az ifjusági sport lelkes irányitója s a hozzáfordulók igaz patronusa ma is áldásos munkát végez felelősségteljes poziciójában.

Kinevezés. Selymesi (Stepanek) Sándor volt pásztói állomásfőnök Hatvanba neveztetett ki állomásfőnöknek. Stepanek Sándor hosszu ideig volt városunkban h. főnök s néhai édesatyja pedig egykor hosszu ideig volt itt állomásfőnök. A hatvani állomásról nyugalomba vonult Matheidesz József utóda lett Stepanek Sándor, akit ezen előlépése alkalmából szeretettel köszöntünk.

A református-est. Salgótarján közönsége nagy érdeklődéssel várja a február 3-án tartandó református-est napját. Mint már többször beszámoltunk róla, a nagy érdeklődés dr. Ravasz László püspök előadásának és kimagasló közéleti szereplésének szól. A reformátusestet az Ipartestület székházában tartják, amelyre a meghivókat a napokban küldi szét az est rendezősége.

Katholikus Testvérek! A Katholikus Népszövetség salgótarjáni csoportja 1934. évi január hó 14.-én d. u. fél 4 órai kezdettel a katholikus kör nagytermében alakuló gyülést tart. Minden katholikus nőt és férfit szeretettel várunk. (Belépő dij nincs!) Szervezőbizottság.

A városi 1933. évi karácsonyi nyomorenyhitő akció.

Mint közel kétezer esztendő óta minden évben karácsonykor, most is leszállott a szeretet angyala. Salgótarján város közigazgatása immár 12.-edszer gyujtott karácsonyfát azoknak a szegényeknek, akikről semmi más érdekeltség nem gondoskodik. A napjainkban sokat emlegetett és áhitott érdektelen szeretet, a maga igazi fényében tehát a városi karácsonyfa karitászában megnyilatkozott.

December 22-én a polgári iskola tornatermében szerény, de mégis fényesenragyogó karácsonyfa fogadta a szegényeket s az áhitatban osztozó közönséget. Az állami elemi iskolák növendékeinek soraiból kikerült gyermekelőadók műsorát az iskolás gyermekek éneke ölelte át és Páter Keczely Mészáros Albert mély értelmü oktató beszédje kiváltotta a hálát, másrészt a szegények iránti szeretetteljes gondoskodást.

Az ünnepi műsort követte az ajándékok kiosztása. A helyesen és nagy gondossággal felraktározott asztalokról 212 pár cipő, 290 méter flanel és barhet, 191 méter gyolcs, 480 csomag karácsonyi édesség, 220 kg. nullás liszt, 100 kg. cukor, 80 kg. griz, 50 kg. szalonna, 95 rend fiu posztó ruha, 93 barheting, 95 posztó leányruha, 33 drb. barhet alsónadrág, 9 egyéb vegyes rendeltetésü ruhanemü stb. jutott a karácsonyfa köré hivott szegények kezeibe.

Még a forró nyár perzselte a fák lombjait, amikor a „Mansz" hölgygárdája már azon szorgoskodott, hogy miként láthassa el a szegény gyermekeket a tél fagyát enyhitő meleg ruhácskákkal. Dr. Förster Kálmán polgármester rendelkezése folytán folyósitott városi előleggel olcsó és előnyös áron a „Mansz" vásárolta meg a szükséges posztó anyagot és hölgytagjai heteken át szabták, varrták a ruhácskákat, hogy biztositsák a szegények karácsonyi örömét és bizakodó mosolyát. Felvarrtak pedig:

Juhász Mariska, Szabó Dezsőné, Szpiska Mihályné, Nékám Lici, Nagy Jánosné, Braun Jánosné, Nagy Béláné, Fekete Józsefné, Dörner Gézáné, Kurucz Lajosné, Miklas Józsefné, Döményi Mihályné, Viczián Ivánné, Folkusházy Zoltánné, Gajnok Gyuláné, Dr. Förster Kálmánné, Dr. Holics Endréné, Girtl Józsefné, Mikula Aladárné, Szenes Arnoldné, Simon Alajosné, Dr. Csengődy Lajosné, Okolicsányi Elemérné, Sörös Ernőné, Tóbik Pálné, Lovrics Béláné, Barthó Rezsőné, Tallián Józsefné, Tamaskovits Jolán, Niederland Gyuláné, Moticska Nándorné, Zolnay Ferencné, Kaszper Kálmánné, Kovács Gyuláné, Lahni Gusztávné, Dr. Jánossy Ödönné, Mayer Vilmosné, Zsebe Antalné, Gaál Ferencné, Péter Ilonka, Bogányi Erzsébet, Römer Hermanné, Morics Györgyné 2—2 drb., Kiss Gyuláné 3 drb. és Vehovszky Istvánné 4 drb. leányka ruhácskát. Szilberleitner Emilné 10 drb., Révai Sándorné, Sztankovits Jánosné, Szente Lászlóné 6—6 drb., Tarnay Kálmánné 5 drb. leányka bugyogót. Balogh Béláné, Pál Dezsőné, Dombay Gézáné, Fabinyi Józsefné, Skultéti Ferencné, Weissenbacher Jánosné, Rubecz Andrásné, ids. Novoszád Ferencné, Hlinka Jánosné, özv. Poraczky Lajosné, Flachbárt Jánosné, Pallay Gusztávné, Daubner Jánosné, Bóna Kovács Sándorné, Csipkay Imréné, Kovács Gézáné, Barabás Árpádné, vitéz Donászy Győzőné, Mihályi Antalné, Patay Lajosné 4—4 drb., Frics Kálmáné 2 drb., Pántyik Árpádné 5 drb., Bartha Ödönné 6 drb. fiuinget. Ruhákat szabtak: özv. Galgó Józsefné, Zolnay Ferencné, Dr. Brunovszky Lórándné, Dr. Förster Kálmánné, Bogányi Erzsébet, Niederland Gyuláné és Nékám Lici.

Városunk Képviselőtestülete valóban atyai gondoskodással veszi gondjaiba szegényeinek karácsonyi megsegitését. Dr. Baross József alispán pedig évről-évre küldi a 400 pengős megyei adományt, mely uton oly sok gyermeknek mosolya derül fel amidőn nyüttt cipőjét a nagy ünnepen ujjal cseréli fel.

A salgótarjáni szegények nesztora: Légrády Béla Karancsberényi földbirtokos már örök álmát alussza családi sírboltjában, de nyilt szivének sugalatát hiven követi családja, mert szeretetét most sem vonta meg azoktól, kik buzgó imával adóznak emlékének.—

Légrádiék az idén 700 kg cukor babot 30 q burgonyát és 30 fuvar tüzifát szállitottak a szegények karácsonyi ajándék halmazába. A Salgótarjáni Kőszénbánya bányaigazgatósága 30 fuvar tüzifát, Szilárdy István földbirtokos 100 pengőt, a Mansz három kocsi fütőszenet küldöttek. Dr. Pollatsek Ármin 20 pengőt.

Szente Lászlóné ajándéka 1 drb. matróz fiuruha, 2 drb. fiunadrág, 1 kamasni nadrág, 1 szvetter, 4 bluz, 5 drb. leánynadrág, 6 drb. fiuing és 1 piyama. Hunyár Ádámné 1 drb. bugyogó és 1 drb. kötényke. Légrády Béláné 12 drb. fiuing, 6 drb. mellényes bugyogó, 6 drb. babaing és 6 drb. kötött reklicske. Mayer Vilmosné adománya 1 öltözet fiuruha és 1 pár fiucipő. Pántyik Árpádné, vitéz Halmy Józsefné és Schmelczer Miklósné 2—2 P. Tallián Józsefné 2 pár bőrkeztyü, 1 drb. filckalap és 1 pár hócipő. Horváth Lajosné 8 drb. kisleány ruha. Nagy Bertalanné 1 pár cipő, 1 pár szandál, 1 drb. fiunadrág, 1 drb. flanel kabát, 1 drb. bluz, 1 drb. leányruha, 1 drb. trikónadrág és 1 drb. bugyogó mellénynyel (fehér). Hazay Imréné 1 sporting és 1 sportnadrág. Niederland Gyuláné 1 pár férficipő és 1 drb. nyaksál. Schreiner Jenőné 1 pár gyermekcipő, 3 pár keztyücske, 3 pár harisnya, 1 drb. sapka és 3 drb. ruhácska. Jaeger Mária 1 drb. női ruha. Krajcsovics Gyula pékmester 20 kg. fehér kenyér és 20 kg. cukorbab. Nagy József Pannónia szálló tulajdonos 1 kosár friss kalács.

A polgári iskola tornatermét zsufolásig megtöltő szegénysereget ugy az ünnepség mint a kiosztás tartama alatt lenyügözte a hálás áhitat, mert érezhető volt, hogy a rólák való gondoskodást a vallásos és hazafias érzület szőtte át.—

E napon legalább voltak oly elesettjeink is, a kiknek szeme boldogan ragyogott fel a muló 1933 év karácsonyán.

Keresünk megvételre használt irodaberendezést. Cim a kiadóban.

† Halálozás. Dr. Márton Endre a győri O. T. I. főtisztviselőjének neje sz. Hunyár Éva, f. hó 8.-án Győrben, operáció után szivbénulás következtében meghalt. A megboldogult két évvel ezelőtt végezte el jeles eredménnyel a tanitónőképzőt s tavaly nyáron esküdött a szentkuti bucsújáróhelyen örök hűséget dr. Márton Endrének, aki a salgótarjáni O. T. I. kirendeltség vezetője volt egyidőben. A mostani karácsonyi ünnepeket boldog családi körben itthon töltötték s a tragikus, közeli halálra senki sem gondolt. A megrenditő hir hétfőn éjjel a rendőrség utján érkezett Hunyár Ádám bányatársulati igazg. tanitóhoz, aki feleségével és fiával a hajnali vonattal indult el, hogy a szeretetreméltó és mindenkinek kedves fiatal asszonyt visszahozzák ide, ahol boldog gyermekéveit élte s ahol boldog házasságra lépett. A temetés csütörtökön d. u. 3 órakor volt a bányatársulati ravatalozóból óriási részvét mellett. Az összetört szülőket, fiatal férjet és testvéreket könnyező s felfelzokogó gyászoló közönség vette körül s kisérte a kemény téli hidegben is a drága halottat végleges nyugvóhelyére, a bányatársulati zenekar hangjai mellett. — A temetésen megjelent Bérczy bányaigazgató vezetésével a bányatisztikar, a városban és vidéken működő tanitó kollégák, sok iskolás gyermek és mások. — Mint értesülünk a megboldogult temetének gyors ideszállításánál nagy segitségére voltak a szomoru családnak a városunkból elszakadt Károly Géza győri máv. intéző és Szántay István Budapest-kelenföldi állomásfőnök.

A Frontharcosok salgótarjáni főcsoportja február hó 10-én az Ipartestület nagytermében tánccal egybekötött műsoros estélyt rendez a bajtársi érzület ápolására és a segélyezésre szoruló frontharcosok támogatására. Mint értesültünk a főcsoport vezetősége művészi és nivós műsor keretében akarja a frontharcos ügy életrehivatottságát és fontosságát Salgótarján és vidéke közönségével megismertetni.

Bútort csak szakértőnél vásároljon!!

Ebédlők, hálók, kombinált berendezések, konyhák, sezlonok, matraczok a legelőnyösebben szerezhetők be

Patay-nál.

A róm. kath. templommal szemben.

Bútorjavitást, fényezést szakszerüen készitek.

Salgótarján és vidéke cimmel érdekes és tanulságos cikket irt a dr. Peitler Gyula orvos földink által szerkesztett Turisták Lapja most megjelent számában Dr. Dornyay Béla, a Magyar Kárpát Egyesület alelnöke, mely cikk tömören, de alaposan foglalja egybe Saldótarján város sok és nevezetes látnivalóit, bányáit és virágzó gyártelepeit, majd gyönyörü vidékét, mely mind több turistát vonz ide a Palóc Olympus lábainál fekvő bányavárosunkba. A cikket hat drb. válogatott, sőt mondhatni művészi fénykép disziti és pedig Babos Imre (Budapest 3 drb.) Gajári, Kuhinka Béla és Vörös László (Salgótarján 1—1 drb.) mig a hatodik fénykép alá tévesen került — a különben kiváló és tevékeny amatőr fotografus Léviusz László neve. Ez a szöveg, mint értesülünk, egyuttal magyarázó szövege lesz annak a művészi diapozitiv-sorozatnak is, a melyet a Kárpát Egylet Salgótarjáni Osztályának agilis vezetősége sok fáradsággal és körültekintéssel állitott össze és a mely a legközelebbi közgyülés alkalmából a salgótarjáni közönség szeme előtt fog megjelenni először a vetitő vásznon. Dornyay Szövege és a salgótarjáni diapozitiv sorozat azután országos körutra indul, hogy az egész hazában meghóditsa a sziveket a vetitő vásznon és városunk és vidéke számára ide vonzza a természet gyönyörüségeinek kedvelőit az üdülőket és a turistákat.

A Borcsa Amerikában c. zenés játék került szinre a R. K. Körben szilveszter estején. A kedélyes tárgyu darabot zsufolt ház nézte végig és sokszor szakitotta félbe az előadást viharos derültség és tetszéstnyilvánitó taps. —Az Oblak Antal kitünő és szakavatott rendezésében előadott darab szereplői csaknem teljes egészében a Forgács telepi mükedvelők közül kerültek ki, akiket nemes lelkesedés hevitett, amikor felerészben a forgácsi kápolna berendezésére, felerészben a Kath-köri házalap javára áldozták fel a fáradságos munkának anyagi eredményét. A szereplők mindegyike nagy lelkiismeretességgel és igyekezettel töltötte be szerepét s közönségünk nem egy, kiváló tehetséget is árult el. Meglepően jó volt szép hangjával és otthonosságával Gemza Ilonka mint Borcsa, továbbá Mister Knickebokker szerepében Müller Sándor. Álljon itt a lelkes szereplő gárda névsora, elismerésül a nyujtott élvezetért és az önzetlen, fárasztó készületért: Mester János, Langer Irénke, Papp Gyula, Kusz Annuska, Tóth József, Ozvald Mariska, Tóth Bözsike, Palla Rudolf, Gemza Antal, Heppka József, Plentener István, Ozvald Mariska, Kusz Ilonka, Tóth Juliska, Kusz Emma. Nagy tetszést aratott a 4 és féléves Lichtner Katóka által előadott népies tárgyu szavalat, melynek bájos interpretálása tomboló lelkesedést váltott ki. A helyes kis teremtés már egy évvel ezelőtt is nagy sikert aratott kiváló szereplésével. Előadás után tánc volt reggel 4 óráig.

Szerkesztői üzenetek: K. Z. Megkaptuk. Sorra kerül. **D. L.** Előfizetési dijakból fennálló tartozása 49 P. **H. L. G.** Gratulálunk! A téma ugyan közismert, de inkább mulató társaságnál fordul elő. Nem szellőztetjük.

A helybeli Nőegyletek a népkonyha javára együttesen nagy farsangi táncmulatságot rendeznek Karnevál bucsuztatása cimen farsang utólsó napjaiban az Ipartestületben.

A Kath. Kör febr. 3-án kedélyes estet tart saját otthonában.

Egyesületi hirek: A Columbia Postagalamb Sport Egyesület starjáni csoportja 1933 október hó 15-én rendezte az idei galambok röpversenyét Esztergomból táv 90 km. A verseny a kedvezőtlen légköri viszonyok mellett kielégitő eredménnyel zárult. Egyéni I. Jankovics Lajos 75/933 kék himje, II. Ötvös Lajos 9/933 v. kov. himje, III-ik Gaál József 62—66/933 s. kov. himjei. Csapatban: I. Gaál József, II-ik Jankovics Lajos, III-ik Ötvös Lajos. A versenyre adományozott dijakat, melyek között az acélgyár Igazgatósága által adományozott dijak is kiosztásra kerültek, Gaál József csoportvezető buzditó szavak mellett osztotta ki. Az országos központ 1933 dec. hó 16—18-án rendezte meg IV-ik győztes bemutató kiállitását vitéz Jákfai Gömbös Gyula miniszterelnök fővédnöksége mellett Szolnokon, melyen mi is résztvettünk győztes és helyezést elért galambjainkkal. A részvételünk nem volt meddő, mert Gaál József 46/932 s. kov. him galambja a m. kir. földmivelésügyi miniszter állami érmével lett dijazva. Felkérem Salgótarján vállalatainak és egyesületeinek vezetőségét, hogy ezen hazafias célt szolgaló sportot is támogatni sziveskedjenek, mert ezek a kis légi postások hazájuknak még nagy és fontos szolgálatot tehetnek, mint ahogy cselekedték azt az 1914—18 években duló vérzivataros időkben. Gaál József csop. vez.

Az Orion rádiópályázatok beküldési határidejét az általánosan megnyilvánult kérésnek helyt adva az Orion gyár folyó hó 17-ig meghosszabbitotta, hogy a pályázatok összegyüjtését elősegitse és a nagy anyagra való tekintettel megkönnyitse a birálóbizottság munkáját. Ennek folytán a pályázatok eredményét nem január végén, hanem február hó 2-án megjelenő rádiószaklapok fogják ismertetni. Az Orion gyár ezuton felkéri a pályázókat, hogy kész dolgozataikat, a beküldési határidő meghosszabbitásától függetlenül mielőbb küldjék be, nehogy azok feldolgozása az anyagtorlódás miatt késedelmet szenvedjen.

4770/1933

Árverési hirdetmény-kivonat

Az Iparosok Országos Központi Szövetkezete végrehajtónak

Pál Ferencz végrehajtást szenvedő ellen inditott végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtató kérelme következtében az 1881 LX t.-c. 141, 146 és 147 §§-ai értelmében elrendeli a végrehajtási árverést 710 P tőke követelés ennek 1932 évi junius hó 11 napjától járó 6 százalék kamata 87 P eddig megállapitott per és végrehajtási és az árverési kérvényért ezuttal megállapitott 30 P költség, valamint a csatlakozottnak kimondott Dr. Hegedüs Tibor 470 P tőkekövetelés és járulékai behajtása véget.

A salgótarjáni kir. járásbiróság területén lévő Karancskeszi községben fekvő, a a karancskeszii 412 szu tjkönyvben A+1 sor 53/1 hrsz. alatt foglalt a 932 sorszám szerint Pál Ferencz nevén álló „beltelek„ ingatlanra, — melyen az adó és értékbizonylat szerint egy lakóház épült 1500 P kikiáltási árban,

mely ingatlan az 1924 évi XVIII. t.-c. alapján nevezett Iparosok Országos Központi Szövetkezet alapvégrehajtató érdekében a kikiáltási ár felénél,

mig Dr. Hegedüs Tibor csatlakozott végrehajtató érdekében 2852 P 92 fillér vételárnál alacsonyabb áron alul el nem adható.

A telekkönyvi hatóság az árverésnek Karancskeszi községházánál megtartására **1934 február hó 10 napjának délelőtt 10 óráját** tűzi ki és árverési feltételek a következőkben állapittatnak meg:

Az árverezni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzbeli vagy óvadékképes értékpapirosban a kiküldöttnél, vagy a bánatpénznek előlegesen birói letétbe helyezéséről kiállitott elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláirni.

Az aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb igéretet tett, ha többet igérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapitott bánatpénzt az általa igért ár ugyanannyi százalékáig kiegészitení.

Salgótarján, 1933. október 8 napján.

Zelenka Ottó
kir. jb. elnök.

A kiadmány hitelül: **Csomor**
kir. tkvvezető

Magyar ember: magyar név.

Irta: SOMODY ISTVÁN

A mai nehéz idők ezernyi kenyérgondja közepette azt kérdezhetik, kell-e, lehet-e eszmei harcot, olyan nemzeti mozgalmat folytatni, mint például a magyar névmozgalom? Magam, aki a közéleti munkában elsősorban a realitások, a fogható eredmények hive vagyok és a kenyérkérdés megoldását sürgetem, azt mondom, kell is, lehet is. Egyrészt, mert a nemzetnek magasabbrendü céljai vannak, másrészt olyan fontos nemzeti kérdés ez, amely békereviziós harcunkkal kapcsolatosan összefügg a kenyérkérdéssel is. Az összeomlás után bekövetkezett események konzekvenciáit le kell vonnunk. Nagyarányu névmagyarosító mozgalomra van szükség.

Három éven át folytatott mozgalmunk a névmagyarositás megkönnyitésére, olcsóbbá, sőt ingyenessé tételére teljes sikerrel járt a kormány felé s ma már nincs semmi akadálya annak, hogy a mozgalom nagy lendületet vegyen. A magyarság egyre jobban átérzi a nemzeti kérdés fontosságát s a korábbi évi 2—3000 névváltoztatás gyenge eredményével szemben azt mondhatnók, hogy fel is lendült a nevek magyarositása, de még a mai évi 30—35.000-re tehető magyarositás sem elég, mert ahhoz, hogy a közel 3 millió idegen nevet és a mintegy egy és fél millió gunyolódásra alkalmas, vagy sok zavarta okot adó tömegesen használt nevet szép és jó magyar nevekre átváltoztassuk, még akkor is kell két évtized, ha évente 150—200.000 névváltoztatás történik.

Ezt szeretnénk elérni és a nagyszabásu társadalmi mozgalom kifejlődése érdekében igyekszem magam is sorozatos előadásokon belevinni a köztudatba, milyen fontos, hogy magyarságunkat nevünkben is kifejezzük és még azok is, akiknél a régi név elhagyása áldozatot jelent, a nemzet jövője érdekében hozzák meg ezt az áldozatot.

A régóta itt élő idegennevü magyarok nagy részénél a beolvadás következtében már a lényeggel is ellentétes az idegen név, nem is szólva arról, hogy a nemzethez való tartozást nem is annyira a vér, mint inkább a lélek és a gondolkodás határozza meg.

Mihelyt a nemzet kiemelkedő tagja, aki véletlenül idegen nevet visel, valamely téren világraszóló dicsőséget szerez, mindjárt akad külföldi náció, amely elvitatja tőlünk. A nemzetnek elég sok nagyját elvitatták már, nem engedhetjük meg magunknak azt a luxust, hogy erre még a jövőben is lehetőséget adjunk. Az az ellenérv, amely régen az „50 krajcáros" név jelzővel igyekezett népszerűtlenné tenni a névmagyarositást, ma már a multté. A vitézek magyar neve bizonyitéka annak, hogy a nemzet részéről megbecsülést és kitüntetést jelent a magyar név, amelyre lehetünk büszkék, de amely semmiesetre sem lehet gunyolódás tárgya. Épp ellenkezően a sok csunya és gunyolódásra alkalmas név eltünése jelent örömet és megkönnyebbülést sok család számára.

De ezek az indokok is eltörpülnek azok mellett az indokok mellett, amelyeket számunkra a magyar területek elszakitásának, a magyar kisebbség elnyomatásának és a békereviziós harc ellenérveinek konzekvenciái jelentenek. Emlékezzünk csak vissza bizonyos városok, községek elvesztésénél milyen szomoru szerepet játszottak a sirkövek és fejfák idegen nevei. A néma sirkövek az élő magyarság ellen tanuskodtak s emiatt kerültek az élő magyarok további ezrei is idegen uralom alá. Ha néhány emberöltővel előbb az idegennevü magyarok nevükben is megmagyarosodtak volna, ezeket a területeket nem kellett volna elveszitenünk.

A le nem vetett idegen név ma is segit megkeseriteni az idegen imperium alá került magyarok sorsát. Kezdődött ott, hogy az idegennevü magyar ember gyermekét nem engedték magyar iskolába, hanem olyan iskolába kényszeritették, ahol magyargyülöletre nevelik őket. Aztán még sulyosabb következmények jöttek. A népszámlálásnál elkövetett csalásokat megkönnyitették az idegen nevek s ezzel akaratuk, sőt tiltakozásuk ellenére is hozzájárultak ahhoz, hogy a kisebbségi jogoktól a magyarokat megfoszthassák, mert hiába volt valaki magyar, ha idegen volt a neve, nem ismerték el magyarnak.

Ez a mult hibája, amelyből a tanulságot legalább a jövőre nézve kell levonnunk, de a másik hiba, amelyet szintén ellenünk használnak ki legnagyobb küzdelmünkben, a reviziós harcban, nagyon is a jelené, az, hogy a csonkaország határain belül is, sok az indokolatlan idegen név. Ellenségeink a csonkaországban élő idegennevü magyarokat épugy nem ismerik el magyaroknak, mint az uralmon lévő területeiken és azzal érvelnek ellenünk e reviziós harcban, hogy mit akar ez az ország, hiszen még a mostani területén is mennyi idegen él. Természetesen ez ép oly perfid hamisitás, mint a népszámlálási csalásuk, sajnos azonban bizonyos mértékben mégis gyengiteni tudják ezzel reviziós követelésünket, Tehát nemcsak az egyénnek, hanem elsősorban az országnak az érdeke, hogy a nemzetbe már teljesen beolvadt magyarok, magyar nevet viseljenek. Ez a legsulyosabb és igazán reélpolitikai alapja a magyar névmozgalomnak, mert igen fontos, hogy a Nagymagyarország visszaszerzése érdekében folyó küzdelmünkben ezt az átlátszó érvelést is kihuzzuk ellenfeleink lába alól. Itt kapcsolódik a kérdés a kenyérproblémával is, mert hiszen a nagyobb ország több és nagyobb falat kenyeret tud adni a magyarságnak.

Hirdessen „A MUNKA"-ban!

Adományok. A városi menházban müködő népkonyha vezetősége hálás szivvel nyugtázza az alábbi kegyes adományokat: Szente Lászlóné 5 kgr. zsir, 5 kgr. liszt, 5 krg. só, 10 krg, borsó, 5 kgr. tarhonya. Krajcsovics Gyula 20 kr. kenyér, Veres Zoltánné 60 liter tej, Ürmössy Géza 20 liter tej, Takács Gyula 25 kgr liszt, Urbán Kálmán 5 kgr. liszt, Szabó István 5 kgr. liszt, Morics György 5 kgr. liszt, Klein L. Márkusz 6 kgr. bab, Bicskei Miksa 10 kgr. bab, Ker. Ip. Fogy. Szöv. 1/2 kgr. vaj, Langár György 4 kgr. liszt, Bolyky József 2 krg. liszt, Miklós Anna 5 kgr. hus.

Emelkedett a budapesti pénzintézetek betétállománya. A bankbetétek alakulásának mindig nagy fontossága volt a közgazdasági életben megnyilatkozó bizalom szempontjából. Különösen fontos a betétek alakulásának adatait figyelemmel kisérni a mai viszonyok között, mert, mint ismeretes, a bankzárlat után a takarék és folyószámla állományában apadás következett be. A jövő fejlődés szempontjából nagy jelentősége van annak a megállapitásnak, hogy a betétek csökkenését mikor váltja fel az opitmizmus ujabb megerősödése következtében az emelkedés. Ha a bankzárlat óta eltelt kritikus két és fél évre visszatekintünk, azt látjuk, hogy a mult év végéig ugy a takarékbetétek, mint a folyószámla betétek csökkentek és az egész állomány, mintegy másfél esztendő alatt 230 millió pengővel esett vissza. Azóta javulás tapasztalható. Előbb megszünt a betétek elvonása, majd fokozatosan emelkedtek a betétek és ebben az évben a 12 budapesti vezető intézetnél 20 milliós szaporodást tüntet fel a takarékbetét és folyószámlaállomány együttesen véve. Ez idő szerint 1,204.865.000 pengőt tesz ki a takarékbetét és folyószámlaállomány. Ez az összeg még mindig messze van a bankzárlat előtti nivótól, de már a javulásnak és a bizalom visszatérésének kétségtelen jeleit mutatja.

A Magyar Országos Torna Szövetség első világbajnoki sajtóestje, Budapesten, 1934. január hó 5-én. Az 1934. évi tornászvilágbajnokság közelgő terminusa folytán a Szövetség propaganda és társadalmi bizottsága vitéz Martsekényi Imre és dr. Hüttl Károly fővárosi bizottsági tagok vezérletével megkezdte a legerőteljesebb munkát. Ennek biztositására gr. Teleki Sándor a Szövetség elnöke pénteken este sajtóteára hivta meg a magyar sport társadalom és ujságiró kar vezéregyéniségeit a Nemzeti Kaszinó termeibe. A sajtóteán a sportujságirói kar teljes számban megjelent, a meghivottak közül pedig dr. Kelemen Kornél az OTT. elnöke, dr. Demény Károly az ORT. alelnöke, vitez Tárczay Felicides Román min. tanácsos, Szendy Károly fővárosi tanácsnok, dr. Nagy Ferenc fővárosi bizottsági tag, Zilahy Dezső az idegenforgalmi hivatal igazgatója, dr. Szukováthy Imre a Testnevelési Főiskola igazgatója, vitéz Rapaich Richard altábornagy, vitéz Novakovits Béla ezredes, Holly Jenő ezredes, Hodászy Miklós fővárosi testnev. igazgató, br. Proff Kocsárdné, Mezei Ferenc szakfelügyelők, Neidenbach Emil a TTOE. elnöke, dr. Prém Lóránt az OTT. főtitkára stb. vettek részt.

Eladó ház, mely áll 2x2 nagy lakás konyha, speiz, előszobák, pince és mosókonyha, nagy udvar.

Tudom, hogy az ismert Aspirin-tabletták 1895-ben behető kisérletek és tudományos kutatások után kerültek forgalomba és immár kb. 33 év óta az emberiséget a „meghülések" elleni védekezésénél támogatják. Hülések minden tüneteinél, influenza-, spanyol-járvány, reuma, csuz, ischiásnál ma már az egész világon Aspirin-tablettákat az eredeti csomagolásban a „Bayer kereszttel" szedik.

Talált tárgyak. 1933. nov. 7-én a Szénatéren egy lovas-kocsi megvilágitására szolgáló lámpát, nov. 14-én a Széna-téri vasuti töltés mellett talált 1 borotvát szolgáltattak be a rendőrkapitányságon. Igazolt tulajdonosa a rendőrségen átveheti. Rendőrkapitányság.

Eltünt. Takács István, 56 éves, kozárdi földmüves december 15-én azon szándékkal távozott el lakásáról, hogy Szirákon peres ügyeit fogja elintézni. Takácsnak azóta nyoma veszett. Személyleirása: középmagas, őszbevegyült haju és bajuszu, barna szemü, kissé balra és előre hajlitott testtel megy. Eltávozásakor szürke sapkát, fekete télikabátot, fekete nadrágot és bakancsot viselt, mely fölé csizmaszárat huzott.

Csaló szélhámost keres a csendőrség. Az utóbbi időben számos vidéki helyiségből érkezett hirek szerint állitólagos órássegédek járják végig a lakosságot, akik órát és ékszert vesznek át javitás végett a lakosságtól és javitás cimén előlegként kisebb-nagyobb összegeket szednek tőlük. Az illetők ezután nemcsak az előlegként felvett pénzt használják fel a saját céljaikra, hanem a javitás végett átvett tárgyakat is értékesitik és ezek árát maguknak tartják meg. Legutóbb Budajenő és Telki községben történt hasonló eset, ahol az órássegéd több mint 400 pengővel kárositott meg 21 ottani lakost. A csendőrség megállapitotta, hogy az illető Bitter Ferenc 45 éves, várpalotai születésü órássegéd, aki — állitólag feleségével és 12—13 éves kisleányával — ismeretlen helyen bujkál. A csendőrség Bittert országosan nyomozza és a lakosságot a hasonló szélhámosokkal szemben tanusitandó fokozottabb óvatosságra kéri.

Salgótarján megyei város polgármesteri hivatalától.

11873/1933.

Hirdetmény.

Néhai Löwinger Rezső községi orvos 1200 pengős alapitványának kamataira pályázatot hirdetek. A kamatokra minden salgótarjáni szegény pályázhat. A pályázatok irásban, vagy szóban február hó 10-ig a város főjegyzőjénél nyujtandók be.

Salgótarján, 1934. január 8.

A polgármester helyett
Dr. Figus Béla
főjegyző.

Salgótarján megyei város polgármesterétől.

15000/1933.

Hirdetmény.

A kir. járásbirósággal és államrendőrséggel szembeni területnek virágkertészet céljaira leendő bérbeadására pályázatot hirdetek. Ajánlatok január hó 15-ig nyujthatók be a polgármesteri hivatalhoz. A feltételek a város főjegyzőjénél tudhatók meg.

Salgótarján, 1933. december 29.

Horváth László
h. polgármester.

A balassagyarmati m. kir. pénzügyigazgatóságtól.

„Együttesen kezelt adóhátralékokra adott fizetési kedvezmények, a m. kir. pénzügyminiszterium a Budapesti Közlöny folyó évi 6 számában közzétett 4300/1934. VII. a. számu rendeletével az 1933. évi 16.400 sz. M. E. rendelet végrehajtási utasitását kiadta. A rendelet szerint azon adózók, akiknek az 1933. évi együttesen kezelt adóelőirása 250 pengőt nem halad meg, az 1933. évi december hó 31-én fennállott hátralékaikat külön kérelem nélkül öt év alatt kamatmentesen törleszthetik.

Azon adózók, akiknek ugyanezen adóelőirásuk a 250 pengőt meghaladja a kir. adóhivataltól, akiknek pedig az 1000 pengőt meghaladja a kir. pénzügyigazgatóságtól kérhetik a tartozásaiknak öt év alatt, évi 6 %-os kamat mellett való részletfizetésének az engedélyezését. A kérelem akkor, ha a tartozás tőkeösszege 500 P-t meg nem halad, illetékmentes. A kérvények az 1934. évi január hó 31-ig kizárólag a városi adóhivatalnál (községi elöljáróságnál) nyujtandók be, ahol bővebb felvilágositás szerezhető.

A kedvezmény a társulati adó alá eső adózókra nem vonatkozik."

Balassagyarmat, 1934. január 10.

Dr. Kovách s. k.
kir. pénzügyigazgató.

Kisipari termékek

BUTORCSARNOKA R. T.

BUDAPEST, VII., DOHÁNY UCCA 66.

TELEFON: J. 361—19.

HÁLÓK, EBÉDLŐK, URISZOBÁK, ELŐSZOBA- ÉS KONYHABUTOROK, MINDENNEMŰ LAKBERENDEZÉSEK.

ASZTALOSMESTEREK KÉSZITMÉNYEL

Kedvező fizetési feltételek, részletre is.

APOLLO MOZGÓ HETI MŰSORA:

13. Sz. 14. V.	17. Sz. 18. Cs.	
Szivek melódiája szerelmi történet	Annamarie, az ezred menyasszonya.	Szerelmeskedés
Hiradó.	**Hiradó.**	**Hiradó.**

Előadások kezdete: szerdán és csütörtökön este 8, szombaton este 7, 9, vasár- és ünnepnap d. u. 5, 7 és 9 ó-kor.

Nyomatott „A MUNKA" nyomdában Salgótarján. — Nyomdatulajdonos Végh Kálmán.